

Englesko-hrvatski politološki rječnik: Diplomacija i međunarodni politički odnosi (I)

Priredio: **Damir Grubiša***

abandonment – napuštanje, ustupanje, prepuštanje (teritorija, prava, zahtjeva)

of domicile – napuštanje domicilne zemlje

abdicate a right – odustati od prava

abjure – izjava o lojalnosti, prisega za državljanstvo

abeyance – mirovanje postupka

ABM (Anti-ballistic missile systems) – sustavi protubalističkih raketa

abode, right of – pravo prebivališta

abolition – ukidanje

of discrimination – ukidanje diskriminacije

of obstacles – ukidanje prepreka

of restriction – ukidanje ograničenja

of the post – ukidanje položaja

of visas – ukidanje viza

aborted coup d'etat – neuspjeli državni udar

abortive coup – neuspjeli državni udar

abridgment – skraćenje, sažetak, sažeta rasprava

abrogate – poništiti

the constitution – ukinuti ustav, staviti ustav izvan snage

a derogation – poništiti izuzeće

a rule – ukinuti pravilo

an obligation – opozvati, poništiti obvezu

a treaty – poništiti ugovor

absence – odsustvo, izostanak

of an opinion – nepostojanje mišljenja

of a unanimous decision – nepostojanje jednoglasne odluke

leave of absence – odobren izostanak sa sjednice (parlamenta)

with leave – opravdan izostanak

without leave – neopravdan izostanak

absentee – odsutna osoba, odsutni

absenteeism – namjerno odsustvovanje

absent from a meeting – odsutan sa sastanka, nenazočan

absolute – potpun, apsolutan

liability – apsolutna obveza

privilege – imunitet (političara) od sudskog gonjenja zbog uvrede i klevete

absolved of responsibility – oslobođen odgovornosti

abstain – uzdržati se

from voting/vote, in the vote on something – uzdržati se od glasovanja

abstract – sažetak (političkog dokumenta)

abuse – zlorporaba

of authority – zlorporaba vlasti

of dominant position – zlorporaba dominantnog položaja

of power – zlorporaba moći

of privilege – zlorporaba povlastice

of right – zlorporaba prava

of rules – zlorporaba pravila, zlorporaba procedure

abusive words and behaviour – uvredljiv govor i ponašanje

accede – pristupiti, ispuniti zahtjev

acceding country – zemlja pristupnica

accelerated procedure – ubrzan postupak

accept – prihvatiti

an obligation – prihvatiti obvezu

a proposal – prihvatiti prijedlog

a statement as a fact – prihvatiti izjavu kao činjenicu

acceptance and approval – prihvaćanje i odobravanje ugovora

acceptance, conditional – uvjetno prihvaćanje

letter of – pismo prihvaćanja

speech of – govor kojim se prihvaća imenovanje

access – pristup, audijencija

accession – pristup u članstvo, pristup međunarodnom ugovoru

clause – klauzula o pristupanju međunarodnom sporazumu

criteria – kriterij za članstvo

negotiations – pristupni pregovori, pregovori o članstvu

of the Sovereign – automatsko stupanje suverena na prijestolje (UK)

partnership – partnerstvo s državama kandidatkinjama za članstvo

process – pristupni proces, proces pristupanja

to office – stupanje na dužnost

to the throne – stupanje na prijestolje

accessory contract – dopunski ugovor

* Prilog je jezično redigirala Mirela Landsman Vinković, a stručno Danijela Dolenc.

- obligation** – dopunska obveza
accidental war – nenamjerno izazvan rat
acclamation, approval by – usvajanje aklamacijom
voted by – izabran aklamacijom
accord – sporazum, suglasnost
accord – priznati
by common – u sporazumu, sporazumno priznati
immunity – dati imunitet
priority treatment – dati prednost
equal treatment – dodijeliti jednak tretman
accordance – suglasnost
with the agenda, in – u skladu s dnevnim redom
with the procedure, in – u skladu s postupkom
with the provisions, in – u skladu s propisima (odredbama)
with the timetable, in – u skladu s vremenskim rasporedom
according to the law – u skladu sa zakonom
to the rules – u skladu s pravilima
account – izvješće, mišljenje, procjena, prikaz
accreditation, letters of – vjerodajnice, akreditivi
accredited representative – ovlaštenu (opunomoćenu) predstavnik
acroach – pokušaj obavljanja kraljevske vlasti
accredited diplomatic agent – akreditirani diplomatski predstavnik
achieved convergence – postignuta konvergencija (zemalja članica u EU)
progress – ostvareni napredak
achievement of uniformity – postignuće ujednačenosti
acknowledge service – potvrditi da je dokument uredno primljen
acknowledged and agreed – primljeno k znanju i usuglašeno
acknowledgment of the fact – konstatacija činjenice
ACP countries – Afričko-karipsko-pacifičke zemlje (povezane sporazumom o pridruživanju s EU-om)
acquiescence in a decision – pomirenje s odlukom
acquired nationality – stečeno državljanstvo
acquisition – stjecanje, nabavka
by negotiation – stjecanje pregovorima
of citizenship – stjecanje državljanstva
of nationality – stjecanje državljanstva
acquisitive prescription – stjecanje posjeda nad teritorijem nakon dugotrajne okupacije
act (i.) – čin, akt, dokument, isprava
wrongful act – protupravan čin
act (gl.) – djelovati
as a deputy – djelovati kao zamjenik
as a proxy – djelovati kao opunomoćenik
by absolute majority – odlučiti apsolutnom većinom
by a majority – odlučiti većinom
deemed not to have been adopted – akt koji se drži neusvojenim ili nije prošao proceduru
ex officio – djelovati po službenoj dužnosti
extra-constitutionally – djelovati protuustavno
in advisory capacity – djelovati u savjetodavnom svojstvu
in common purpose – djelovati u zajedničkom cilju
of aggression – čin agresije
of appeasing – čin smirivanja, pacifikacije
of benevolence – jednostrani čin, jednostrani postupak
of hostility – neprijateljski čin
of interference – čin miješanja
of oblivion – čin pomilovanja, amnestija (povijesni termin)
of omission – djelo nečinjenja
of Parliament – zakon usvojen u parlamentu
of sabotage – čin sabotaze
of state – državni akt
of violence – čin nasilja
on own's initiative – djelovati na vlastitu inicijativu
on the authority of – djelovati na temelju ovlaštenja
required for implementation – akt za provedbu neke odluke (propisa)
acting appointment – postavljanje za vršitelja dužnosti
head of mission – vršitelj dužnosti voditelja misije
in good faith – djelovati u dobroj vjeri
pro-tempore – privremeni vršitelj dužnosti
action, administrative – administrativna mjera
Action Committee for a United States of Europe – Akcijski odbor za Sjedinjene Države Europe
action, concerted – usklađeno djelovanje
activist – aktivist
policy – aktivistička politika
actual coercion – fizička prisila
notice – stvarno saznanje, izričita obavijest
addendum – dodatak
additional articles – dopunski članci, dopunski sporazum
position – dopunski položaj
address – osloviti
a question – postaviti pitanje
of thanks – formalni govor zahvalnosti
the chair – obratiti se predsjedavajućem
the issue – riješiti pitanje
addressee – adresat, primatelj
adequate representation – primjerena predstavljenost
safety – primjerena sigurnost
adhere – držati se
to an agreement – pridržavati se dogovora
to a treaty – pridržavati se ugovora, sporazuma
to the evidence – držati se iskaza
ad hoc committee – odbor sastavljen za specifičnu svrhu
ad interim measures – privremene mjere
adjourn a parliament – raspustiti parlament
adjournment debate – rasprava o odgađanju zasjedanja
sine die – odgađanje na neodređeno vrijeme
to a day certain – odrediti točan datum (američki izraz)
adjustment, structural – strukturna prilagodba
to bring about an – prilagoditi, uskladiti
administer – obavljati, upravljati
an oath – prisegnuti
justice – dijeliti pravdu
administered territory – teritorij pod upravom UN-a
administrative skills – vještine upravljanja
administration – uprava
central – središnja uprava
public – javna uprava
of a department – upravljanje odjelom
of agreement – izvršenje ugovora
of state – državna uprava
administrative agency – upravno tijelo
arrangements – administrativne mjere
body – upravno tijelo
council – upravno vijeće
court/ tribunal – upravni sud
department – upravni odjel
jurisdiction – upravna nadležnost
law – upravno pravo
machinery – upravni aparat, upravni stroj
order – upravna naredba
practices – upravna praksa
procedures – upravni postupci
admission, conditions of – uvjeti ulaska (u članstvo)
admit, into the territory – dopustiti (odobriti) ulazak na područje
admit liability – priznati odgovornost
admonitory letter – pismo upozorenja
adopt – usvojiti, prihvatiti
a national position – zauzeti državno stajalište
an attitude – zauzeti stajalište
regulations – usvojiti propise
rules – usvojiti pravila
the budget – usvojiti proračun
the rules of procedure – usvojiti poslovnik
adoption, necessary conditions for – uvjeti nužni za usvajanje (donošenje)
of an act – donošenje akta
of a policy – usvajanje politike
of a provision – donošenje odredbe
of measures – usvajanje mjera

- ad referendum** – potpisivanje ugovora koji naknadno mora dobiti potvrdu vlade ili parlamenta da bi stupio na snagu
- advantage text** – govor koji se predočava medijima prije objave
- the interests** – unapređivati interese, zauzimati se za unapređenje interesa
- to inform in** – unaprijed obavijestiti
- advancement, career** – napredovanje u karijeri
- advantage, to accord an** – ostvariti (omogućiti) pogodnost
- adversary** – protivnik, suparnik, neprijatelj
- adverse** – štetan, suprotan
- circumstances** – nepovoljne okolnosti
- criticism** – neprijateljska kritika
- opinion** – suprotno mišljenje
- advisor** – savjetnik, savjetodavac
- advisory** – savjetodavni
- board** – savjetodavni odbor
- body** – savjetodavno tijelo
- committee** – savjetodavni odbor
- function** – savjetodavna funkcija
- powers** – savjetodavne ovlasti
- Advocate General** – neovisni odvjetnik (u sustavu EU-a)
- affairs, foreign** – vanjski poslovi
- home** – unutarnji poslovi
- affect the interests** – ugroziti interese
- affecting political interests** – koji utječe na političke interese
- fraud** – politička prijevara koja štetno utječe
- affidavit** – izjava pod prisegom
- affiliation** – učlanjenje, članstvo
- affirm as an objective** – potvrditi kao cilj
- affirmance** – potvrda ugovora, ratifikacija
- affirmative vote** – potvrdno glasovanje, prihvatanje prijedloga
- affix the seal** – staviti pečat
- after the term of office** – nakon isteka mandata
- against principles** – protivno načelima
- age limit** – starosna granica za javnu dužnost
- age-old rivalry** – vjekovno suparništvo
- agency** – agencija, zastupstvo, tijelo
- specialized** – specijalizirana agencija
- agenda** – dnevni red
- item** – točka dnevnog reda
- overloaded** – pretrpan dnevni red
- provisional** – privremeni dnevni red
- to adhere to** – pridržavati se dnevnog reda
- agent, commission** – komisionar
- direct** – izravni zastupnik
- Agent-General** – službeni predstavnik regije zemlje-članice britanskog Commonwealtha u drugoj zemlji-članici
- agent of influence** – osoba od značaja koja koristi svoj utjecaj u korist tajnih službi svoje vlade
- aggressive policy** – agresivna politika
- agreed terms** – usuglašeni uvjeti, usuglašene odredbe
- combined statement** – usuglašena zajednička izjava
- minutes** – usuglašeni zapisnik
- agreement** – sporazum
- amicable** – prijateljski dogovor, sporazumno
- blanket** – tipski sporazum
- bilateral** – dvostrani sporazum
- concluding an** – sklapanje sporazuma
- establishing a framework** – sporazum kojim se uspostavlja okvir
- gentleman's** – neformalni, usmeni sporazum
- in principle** – načelan sporazum
- interim** – privremen sporazum
- international** – međunarodni sporazum
- long-term** – dugoročan sporazum
- multilateral** – višestrani sporazum
- mutual** – međusobni dogovor
- previously concluded** – prethodno sklopljen sporazum
- renewal of** – obnova sporazuma
- rules laid down in** – pravila predviđena sporazumom
- special** – poseban sporazum
- subject to the** – podložno sporazumu
- subsequently concluded** – naknadno sklopljen sporazum
- temporary** – privremeni sporazum, privremena suglasnost
- to reach an** – postići dogovor, postići suglasnost
- tripartite** – trostrani sporazum
- written** – pisani sporazum
- agree on a compromise** – postići kompromis
- aid escape** – pomoć u bijegu
- aide mémoire** – pismeni sažetak onoga što se usmeno priopćuje (u diplomatskom kontekstu)
- aiding and abetting** – pomaganje i poticanje
- air attaché** – zrakoplovni izaslanik
- alderman** – vijećnik, odbornik
- alien** – stranac, osoba drugog državljanstva
- alienage, declaration of** – izjava o odricanju od državljanstva
- alien enemy** – stranac iz neprijateljske države
- Alliance for Progress** – Savez za napredak
- Allied Rapid Reaction Forces** – NATO-ve snage za brzu reakciju
- all options open** – sve opcije su otvorene
- all parties consent** – suglasnost svih strana
- alleviate the tension** – popustiti, smanjiti zategnutost
- allotment** – dodjela proračunskih sredstava (nekom resoru)
- all-round co-operation** – svestrana suradnja
- alternate position** – rezervni položaj
- member** – zamjenik člana
- proposal** – alternativni prijedlog
- world futures theory** – teorija izučavanja budućnosti svjetske politike
- ambassador, madame** – veleposlanica
- at large** – naslovni veleposlanik
- designate** – veleposlanik koji još nije predao vjerodajnice
- extraordinary and plenipotentiary** – izvanredni i opunomoćeni veleposlanik
- ambadress** – žena veleposlanica, supruga ambasadora
- amend an agreement** – amandman na sporazum, izmjena sporazuma
- amendment** – izmjena, amandman
- to submit an** – podnijeti amandman
- to withdraw an** – povući amandman
- amenity** – pogodnost, olakšica
- amicable** – prijateljski, pomirljiv, sporazuman
- amputation** – amputacija (teritorija)
- ANC (African National Congress)** – Afrički nacionalni kongres
- Andean Group Countries** – zemlje Andske skupine
- annexe, annex** – dodatak ugovora
- annihilation** – uništenje (neprijatelja)
- announce a treaty** – objaviti ugovor
- annual** – godišnji
- report** – godišnje izvješće
- session** – godišnje zasjedanje
- annul a treaty** – opozvati ugovor, prekinuti ugovorne obveze
- answering affidavit** – izjava-odgovor
- antecedent negotiations** – predugovorni pregovori
- antedate** – antidirati, navesti raniji nadnevak od stvarnoga
- anthem of the EU** – himna EU-a
- anticonstitutional** – protuustavan
- Anti-fraud Office (OLAF)** – Ured EU-a za borbu protiv zlorabe proračuna
- apostolic delegate** – papinski nuncij
- Appeal Committee** – Apelacijski odbor (UK)
- appendix** – dodatak (nekom dokumentu)
- applicant state** – država podnositeljica zahtjeva
- application of the treaty** – primjena ugovora
- apply for the Chiltern Hundreds** – dati ostavku na dužnost zastupnika (UK)
- appoint plenipotentiaries** – imenovati opunomoćenike
- appointment vacant** – lista upražnjenih mjesta
- apprehension, to express** – izraziti zabrinutost
- appropriate measures** – odgovarajuće mjere
- Appropriation Committee** – Odbor koji ispituje financijsko poslovanje vlade (UK)
- Appropriation Bill** – zakon kojim se vladi dodjeljuju sredstva za njezino funkcioniranje (SAD)

- approval by the parliament** – potvrda parlamenta
approval, unanimous – jednoglasna potvrda, jednoglasna odluka
approve a treaty – odobriti ugovor
approximation of laws – usklađivanje prava
of policies – usklađivanje politika
Arab Common Market Countries – zemlje Arapskoga zajedničkog tržišta
arbitration – arbitraža
agreement – sporazum o arbitraži
committee – arbitražni odbor
compulsory – obvezna arbitraža
architecture of Europe – europska arhitektura
armament race – trka u naoružanju
armament amassing – gomilanje naoružanja
armed conflict – oružani konflikt
neutrality – oružana neutralnost
armistice agreement – sporazum o primirju
arms buildup – povećanje stupnja pripravnosti
control – kontrola naoružanja
embargo – zabrana naoružanja, zabrana isporuke oružja
policy – politika naoružavanja
sale – trgovina oružjem
armistice committee – odbor za provedbu primirja
arrangement for the negotiation – uvjeti pregovaranja
regional – regionalni aranžman
arrogance of power – arogancija sile
art of warfare – umijeće ratovanja
article, to refer to – pozvati se na odredbu
articles of association – statut (organizacije)
Arusha Convention – Konvencija iz Arushe
ASEAN Countries – zemlje ASEAN-a
Asian Tigers – Azijski tigrovi (Hong Kong, Japan, Južna Koreja, Singapur i Tajvan)
ask a question through the chair – postaviti pitanje posredstvom predsjedavajućeg
assemblyman – član skupštine
assent of the European Parliament – suglasnost Europskog parlamenta
assert commitments – preuzeti obvezu
assessment – iznos koji politički dužnost daje svojoj stranci dok je na državnoj dužnosti (SAD)
assizes – konzultativni sastanci predstavnika nacionalnih parlamenata zemalja-članica EU-a
association agreement – sporazum o pridruživanju
Association and Stabilization Agreement – sporazum o pridruživanju i stabilizaciji s EU-om
assume power – preuzeti vlast
assured destruction – osigurano uništenje
Atlantic Charter – Atlantska povelja
attitude, common – zajednički stav
austerity policy – politika štednje
Australian Capital Territory – područje glavnog grada Australije
authentic minutes – autentičan zapisnik
authority, competent – nadležno tijelo
Authorization Bill – zakon kojim se odobrava trošenje novca za određene vladine namjene (SAD)
autonomous movement – pokret za autonomiju
autumn statement – jesenski govor s prijedlogom rebalansa proračuna (UK)